

> Απάντηση σε σχόλιο

Λυπάμαι κυρία Νόνα που δεν σας ευχαρίστησα

ΠΑΝΤΟΤΕ πίστευα ότι δεν «πρέπει να απαντούμε σε κριτικές οποιουδήποτε για μια παράσταση. Επειδή όμως η Νονά Μολέσκη στην κριτική της στον Κυριακάτικο Φιλελεύθερο 09/04/2006, για το έργο "Δεν Είμαι Εγώ" του Γρ. Ξενόπουλου της Κεντρικής Σκηνής του Θ.Ο.Κ., που τυγχάνει να είμαι η σκηνοθέτις έχει πολλά ερωτηματικά και νομίζω ότι έχω υποχρέωση να της τα απαντήσω για να μη στενοχωριέται.

Α'. Γιατί ένωσε την ανάγκη να απολογηθεί γιατί θα έγραφε κακή κριτική στο έργο και προσπάθησε να κρίνει το σκεπτικό του σκηνοθετικού μου σημειώματος; Προσπάθησε να ερμηνεύσει το γιατί το έγραψε και όχι να ερμηνεύσει αυτό που έγραφα μ' αυτό που είδε.

Β'. Εγώ απευθύνθηκα στο συμπατριώτη μου Κύπριο, του επιπέδου της δικής μου κουλτούρας με Έλληνα συγγραφέα.

Η κυρία Νόνα σαν ξένη και με "υψηλού βαθμού καλλιέργεια και γνώσεις" και το κυριότερο με "ξένη κουλτούρα" δεν μπορεί να ερμηνεύσει το πώς ένωσε ο Κύπριος θεατής και με ποιο τρόπο διασκεδάζουμε εμείς. Και εγώ δεν μιλώ αυθαίρετα αλλά απαντώ έχοντας υπόψη μου τα πολλά τηλεφωνήματα και γράμματα για την παράσταση από το ίδιο το κοινό.

Γ'. Λέει ότι όποιος επιλέγει να ανεβάσει σήμερα Ξενόπουλο πρέπει να υποκινείται από αγάπη στο συγκεκριμένο θεατρικό είδος ή προς την εποχή και εξηγεί ότι το έργο αυτό έχει ρεαλιστική διαύγεια, έχει ψυχολογική ακρίβεια και κοινωνική συνείδηση. Για την αγάπη προς τον Ξενόπουλο η Πίτσα Αντωνιάδου είναι γνωστή όσο και για την αγάπη της προς το Ελληνικό Έργο. Πιστεύω ότι το να πείσω ένα θεατή να έρθει στο θέατρο και να έρθει σε επικοινωνία με ένα θεατρικό λογοτέχνημα του Ξενόπουλου και να χαρεί με κωμωδία - σατίρα και με μουσικά ακούσματα της εποχής των αρχών του αιώνα είναι στοίχημα και προσφορά. Όσο για τα βαρύγδουπα ρεαλιστική διαύγεια, ψυχολογική ακρίβεια, κοινωνική συνείδηση, θα κάνει καλά η κ. Νόνα Μολέσκη σε άλλο σημείωμα να μας τα κάνει "σε-ντ" για να τα καταλάβουμε και εμείς οι Κύπριοι υποανάπτυκτοι.

Δ'. Το να απεικονίσουν την εποχή οι δύο καταξιωμένοι, συνεργάτες μου Αντρος Ρόπαλης και Λάκης Γενεθλής σαν σκηνογράφος και ενδυματολόγος αντίστοιχα οι γνώσεις της κ. Νόνας

είναι ότι λειτουργούν αυτόνομα από την σκηνοθετίδα; Και τι εννοεί ότι έδωσαν την εποχή πιο φλύαρη από το κείμενο; Μήπως αυτό είναι μια ασάφεια της κριτικής της;

Ε'. Λέει ότι οι υποκριτικοί τόνοι των ηθοποιών δεν ήταν εναρμονισμένοι σε μια ενιαία φόρμουλα, δεν αποτελούσαν μια αισθητική οντότητα. Συγγνώμη και πάλι κ. Νόνα που οι δικές μου δυνατότητες δεν μπορούν να ερμηνεύσουν ακριβώς τι θέλετε να πείτε, ψάχνοντας να μου βρείτε σκηνοθετικά λάθη. Μήπως το ότι οι ηθοποιοί έχουν ο κάθε ένας τις δικές του καταβολές, σπουδές και ταλέντο μπορεί να σας απαντήσει;

Ζ'. Όσο δε για τους ηθοποιούς της παράστασης για να μην τους πάρουμε στο λαιμό μας, σας λέω ότι όλοι έκαναν φιλότιμες προσπάθειες, (πάντοτε στην πρεμιέρα υπάρχει μια νευρική ολοκληρία εγώ).

Η'. Όσο για τα ερωτηματικά αν η απόδοση είναι ασάφεια σκηνοθετικών οδηγιών; ή απουσία γενικής αισθητικής φόρμουλας; Διερωτώ-

μαι γιατί μια κριτικός της δικής σου υπόστασης!!! δεν μπόρεσε να το διευκρινήσει.

Και αν η παράσταση δεν είναι διασκεδαστική λυπούμαι να σας πληροφορήσω ότι το κοινό έχει άλλη άποψη. Το Ταμείο σας διαψεύδει.

Θ'. Όσο για την τελευταία απορία σας ότι όταν ήσασταν εσείς στο Συμβούλιο του ΘΟΚ δεν ανατέθηκε δουλειά σε σκηνοθέτη, να σας απαντήσω για να έχουν και οι αναγνώστες τα σωστά μηνύματα κ. Νόνα. (α) Μεταξύ των μελών δεν υπήρχαν επαγγελματίες σκηνοθέτες και (β) αναθέτω δουλειά ελληνικά σημαίνει ότι πληρώνω, για τη δουλειά, εγώ δεν πληρώθηκε για τη σκηνοθεσία. Γενικά προσφέρω σ' ένα Συμβούλιο δεν σημαίνει και άρνηση στο δικαίωμα Καλλιτεχνικής Ύπαρξης.

Και τελειώνοντας λυπάμαι πολύ που δεν σας ευχαρίστησα αλλά ειλικρινά δεν απευθύνθηκα σε «Ξένους» ανθρώπους της δικής σας υψηλής κουλτούρας, αλλά στους Κύπριους που επικοινωνούν τον ΘΟΚ.

ΠΙΤΣΑ ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ

Αισθάνθηκα ότι καλούμαι να παρακολουθήσω τις ικανότητες των περφόρμερ

“Ονειρώξη” από το Θέατρο Λέξη

ΘΕΛΩ να βρω το σωστό τόνο γι' αυτό το σημείωμα. Υπάρχει κίνδυνος τα όσα λέω ν' ακουστούν σαν (Θεός φυλάξει! από πού και ως πού;) συμβουλές. Υπάρχει κίνδυνος να απευθυνθώ στο άτομο Κατερίνα Λούρα και όχι στη σκηνοθέτιδα και την περφόρμερ της παράστασης “Ονειρώξη”. Υπάρχει κίνδυνος η κρίση ν' αφορά τη δημιουργό και όχι το δημιουργήμα της. Αυτό είναι ανεπίτρεπτο και αντιδεοντολογικό, επειδή υπάρχει και η δεοντολογία του θεατή. Ο θεατής καλείται από τους δημιουργούς να βλέπει και να αντιδρά στο θέαμα. Το θέαμα, το προϊόν της θεατρικής δημιουργίας, βρίσκεται ανάμεσα στο δημιουργό και το θεατή. Ο δημιουργός καλύπτεται πίσω από την αθέατη πλευρά του δημιουργήματός του, ενώ η ορατή πλευρά, η στραμμένη προς το θεατή επιφάνεια προσφέ-

ρεται προς κρίση, γεγονός που συντηρεί και μια απόσταση ασφαλείας μεταξύ ημών και υμών. Ίσως με την έκφραση “απόσταση ασφαλείας” ενεργοποίησα σκέψεις για την επιθετικότητα της αληθινής τέχνης, για το σκοπό της ν' αγγίξει, να συγκινήσει, να συγκλονίσει, κ.τ.λ. Η σημαντική διαφορά έγκειται στο γεγονός, ότι τα χρησιμοποιούμενα στην προηγούμενη πρόταση ρήματα “επαφής” αφορούν την επίδραση της τέχνης στους θεατές και όχι την επίδραση των λειτουργιών της. Την άμεση επαφή με το δημιουργό χωρίς τη μεσολάβηση του δημιουργήματός του προσωπικά τη φοβάμαι επειδή μου αφαιρεί την ιδιότητά μου, την ιδιότητα του θεατή και χαλάει τους κανόνες του αγαπημένου μου θεατρικού παιχνιδιού, βασισμένου στο αρχέγονο

Το ταλέντο της μπορεί να κάνει έκρηξη και η γενναιοδωρία της την κάνει να μην προσέχει καθόλου”. Τώρα την τρίτη φορά, μου ήρθε αυθόρμητα “Κάποιοι να τη σταματήσουν”. Προσπαθώ απεγνωσμένα να γίνω κατανοητή. Να μου πείτε, τόσα χρόνια βλέπουμε άξιους κατά τα άλλα και έμπειρους δημιουργούς να πνίγονται (και να μας πνίγουν) στη συμβατικότητα, και μας πείραξε ένα ασυμβίβαστο νέο ταλέντο; Δεν είναι αυτό.

Στην “Ονειρώξη” αισθάνθηκα ότι καλούμαι να παρακολουθήσω όχι το έργο, αλλά τις ικανότητες των περφόρμερ. Όχι τους ρόλους, αλλά την ανοιχτή διαδικασία της ενσάρκωσής τους χωρίς το τελικό αποτέλεσμα. Ν' ακούσω όχι το θεατρικό λόγο, αλλά την εκτέλεση του λόγου. Δεν έπαψε να μας συναρπάζει η ενέργειά της Λούρα, δεν έπαψε να μας εντυπωσιάζει η ευρηματικότητά της. Αλλά φοβάμαι ότι η ειλικρίνειά της, η ανεπιφύλακτη της ανοιχτοσύνη τείνει να μεταβληθεί σε έκθεση εαυτού. Έκθεση εαυτού πάνω από το έργο, πάνω από το κείμενο, πάνω από το λόγο. Όχι τη ροή του, αυτή ήταν εντυπωσιακή, αλλά πάνω από τις άλλες του λειτουργίες του. Και τα κείμενα είναι σπουδαία. Θα ήθελα πολύ η Κατερίνα Λούρα να παίξει το “...και Ιουλιέττα” του Άκη Δήμου. Θα ήθελα πολύ η Κατερίνα Λούρα να παίξει την Ιουλιέττα, τη νύφη στο “Ματωμένο γάμο”, την “Αντιγόνη”, του Ανούιγ.

Αναρωτιέμαι ποια θα ήταν η εντύπωση από την “Ονειρώξη” αν δεν είχαν προηγηθεί οι δύο πρώτες; Απλώς μέσα από τις τρεις συναντήσεις άρχισε να διαγράφεται μια τάση αυτοπαρουσίωσης, η οποία, όσο ανεξάντλητα και να νιώθει η ηθοποιός τα αποθέματα της ενέργειάς και της φαντασίας της (έστω κι αν αυτή ξέρει καλύτερα απ' οποιονδήποτε), δεν μπορεί παρά να τείνει προς αυτοεξάντληση.

Η κίνηση και των δύο περφόρμερ ήταν καταπληκτική και ο Svetlin Velchev αποδείχτηκε ιδανικός συνεργάτης στο δύσκολο εγχείρημα της Κατερίνας Λούρα.

Βασισμένο στο έργο του Οδυσσέα Ελύτη “Μονόγραμμα” και στο έργο του Άκη Δήμου “...και Ιουλιέττα”. Ιδέα και σκηνοθεσία: Κατερίνα Λούρα. Κινησιολογία: Svetlin Velchev. Περφόρμερ: Κατερίνα Λούρα, Svetlin Velchev

νο τρίγωνο “καλλιτέχνης-το έργο του-θεατής”.

Τα πιο πάνω αφορούν την “Ονειρώξη” της Κατερίνας Λούρα. Η παραγωγή του Θεάτρου Λέξη είναι η τρίτη μας συνάντηση με την ηθοποιό. Άνγια την πρώτη παράσταση η συναισθηματική (γι' αυτή την πτυχή της πρόσληψης μιλάω τώρα) αντίδραση ενός ξαφνιασμένου θεατή ήταν “Κάποιος να την προσέξει! Κοιτάξε τι γίνεται! Κάποιος, ειδικός και αρμόδιος, να προσέξει την εκκρηκτικά ταλαντούχα, την τόσο γενναία ηθοποιό”, τη δεύτερη φορά εκεί στην πίσνα το αίσθημα θα μπορούσε να κωδικοποιηθεί ως εξής “Κάποιος να τη φυλάγει!